

Samenvatting besluit op bezwaar Apple App Store

Hoofdstuk 1 van het besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 13 juli 2023 op de bezwaren van Apple Inc. en Apple Distribution International Ltd tegen het besluit van 24 augustus 2021 tot het opleggen van een last onder dwangsom wegens overtreding van artikel 24 van de Mededingingswet en artikel 102 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie en het besluit van 13 juni 2022 tot invordering van dwangsommen (besluit met kenmerk ACM/UIT/603 465).

Zaaknummer ACM/21/053587
Datum: 13 juli 2023

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: 'ACM') heeft op 24 augustus 2021 een last onder dwangsom opgelegd aan Apple Inc en Apple Distribution International Ltd (hierna: 'Apple') wegens het misbruiken van haar economische machtspositie door het opleggen van onbillijke voorwaarden aan datingappaanbieders (hierna: 'het dwangsombesluit' of 'de last'). Dit misbruik bestaat uit drie voorwaarden die Apple hanteert bij het verlenen van toegang tot de Nederlandse Store Front van haar App Store. Specifiek gaat het om:

- De verplichting om bij het verkopen van digitale content binnen een app de betaalafwikkeling te laten verlopen via het *In App Purchases*-systeem van Apple (hierna: de IAP-verplichting); en
- Het verbod om binnen een app op enige wijze te verwijzen naar betaalmogelijkheden buiten de app (hierna: de *anti-steering*-voorwaarde); en
- [vertrouwelijk]

In het dwangsombesluit oordeelde de ACM dat de IAP-verplichting, de anti-steering-voorwaarde en [vertrouwelijk] (tezamen: de Voorwaarden) kwalificeren als onbillijke voorwaarden in de zin van artikel 24 van de Mededingingswet (hierna: 'Mw') en artikel 102 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna: 'VWEU'). Het dwangsombesluit verplicht Apple haar voorwaarden voor toegang tot de Nederlandse Store Front van de App Store zodanig aan passen dat datingappaanbieders ook gebruik kunnen maken van een alternatief voor het IAP-systeem van Apple. Tevens moeten datingappaanbieders de mogelijkheid krijgen om in hun app te verwijzen naar betaalmogelijkheden buiten de app. [vertrouwelijk] Zou zij niet aan de last voldoen, dan zou zij een dwangsom verbeuren van [vertrouwelijk] per week met een maximum van [vertrouwelijk].

Bij uitspraak van 24 december 2021 heeft de voorzieningenrechter het onderdeel van de last dat betrekking heeft op [vertrouwelijk] geschorst en het bedrag van de te verbeuren dwangsom geschorst tot € 5.000.000,- per week met een maximum van € 50.000.000,-. Voor het overige heeft hij de last in stand gelaten. Vervolgens heeft de ACM bij besluit van 13 juni 2022 (hierna: het invorderingsbesluit) vastgesteld dat Apple na afloop van de begunstigingstermijn niet voldeed aan de last omdat zij de voorwaarden die zij voor datingappaanbieders hanteerde niet conform het dwangsombesluit had aangepast. De ACM besloot daarom tot invordering van in totaal € 50.234.246,58, bestaand uit € 50.000.000,- aan dwangsom en € 234.246,58 aan wettelijke rente.

In dit besluit beoordeelt de ACM de bezwaren die Apple heeft aangevoerd tegen het dwangsombesluit en het invorderingsbesluit.

Ten eerste zou de ACM volgens Apple de relevante markten op onjuiste wijze hebben afgebakend. Ook in bezwaar komt de ACM echter tot het oordeel dat de voor dit besluit meest belangrijke markt de markt voor appstorediensten op het besturingssysteem iOS ten behoeve van datingappaanbieders is. Er bestaat geen aanleiding deze markt uit te breiden met andere manieren om digitale diensten aan te

bieden (zoals *progressive web apps*), met andere mobiele besturingssystemen (zoals Android), of daar ook aanbieders van andere soorten apps dan datingapps in op te nemen. De kritiek die Apple had op twee consumentenonderzoeken die de ACM liet uitvoeren tast naar het oordeel van de ACM de conclusies die zij hieruit heeft getrokken niet aan.

Ten tweede zou de ACM ten onrechte oordelen dat Apple op de hiervoor genoemde markt een economische machtspositie heeft. Ook op dit punt slagen de bezwaren van Apple niet. Datingappaanbieders hebben op de relevante markt geen reële alternatieven voor Apple en zijn op de App Store aangewezen voor toegang tot consumenten die gebruikmaken van een slim mobiel apparaat van Apple. Het hoge marktaandeel dat Apple hierdoor op de relevante markt heeft, wordt niet genuanceerd door dreiging van potentiële concurrentie, uitbreiding van bestaand aanbod, of compenserende afnemersmacht. Ook vormen slimme mobiele apparaten en appstorediensten niet een zogenoemde systeemmarkt, omdat consumenten (de prijzen van) specifieke apps nauwelijks betrekken bij hun keuze voor een slim mobiel apparaat.

Ten derde vindt Apple dat haar voorwaarden geen misbruik van een economische machtspositie opleveren. Op dit punt slagen haar bezwaren evenmin. De IAP-verplichting leidt in combinatie met de anti-steering-clausule tot schade voor datingappaanbieders en hun afnemers. Appaanbieders worden door deze voorwaarden beperkt in hun mogelijkheden om betaalmethoden te kiezen die zijn afgestemd op de wensen van hun gebruikers, wat een negatieve invloed kan hebben op hun dienstverlening aan de consument. Daarnaast worden appaanbieders ervan weerhouden een rechtstreekse klantrelatie op te bouwen met hun gebruikers en worden belangrijke klantgegevens aan hen onthouden, als gevolg waarvan zij beperkt worden in hun mogelijkheden om klantenservice te verlenen en om fraudebestrijding uit te voeren. Dat is onbillijk, omdat Apple geen legitiem doel heeft waarvoor het hanteren van deze voorwaarden noodzakelijk is. Ook de [vertrouwelijk] is onbillijk. [vertrouwelijk].

Ten vierde volgt de ACM Apple niet in haar bezwaren tegen de opgelegde last onder dwangsom. De last is een passende maatregel om het misbruik door Apple te beëindigen, en maakt voldoende duidelijk en concreet waaraan Apple moet voldoen om verbeurte van dwangsommen te voorkomen.

Tot slot is de ACM ook na heroverweging in bezwaar van oordeel dat Apple niet tijdig voldeed aan het niet-geschorste gedeelte van de last, waardoor zij dwangsommen heeft verbeurd. De aangepaste voorwaarden die Apple had vastgesteld, beperkten nog steeds op onnodige wijze de keuzevrijheid van datingappaanbieders op het gebied van betaaldienstverlening en ondermijnden de effectiviteit van de last.

De ACM concludeert daarom onder aanvulling van haar motivering dat de bezwaren van Apple geen aanleiding vormen om het dwangsombesluit of het invorderingsbesluit te herroepen. Dit betekent dat de bezwaren van Apple ongegrond zijn. Wel ziet de ACM aanleiding de begunstigingstermijn van het lastonderdeel dat betrekking heeft op [vertrouwelijk] op te schorten in het geval dat Apple beroep instelt, tot zes weken na een uitspraak van de bodemrechter van de rechtbank Rotterdam.